

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 152.

Tredie Session.

77de Møde.

Lirshagen den 10de Februar.

(Fortf.)

Syholm: Ja, saa vil jeg dog bemærke, at det forekommer mig, at en stor Deel af Forhandlingerne egentlig mere have dreiet sig om Sagen i Almindelighed end om det foreliggende Spørgsmaal, idet man synes at have bevilgt og modbevist Møllernes Trang til Beflyttelse, hvorvidt de kunne og bør beslyttes. Jeg mener, at dette egentlig er afgjort af Thinget igaar, idet § 14 blev vedtaget, og at der nu, saaledes som det af en æret Landstingsmand i min Nærhed (Stampe) er bemærket, egentlig mere handles om at vedtage, hvad der consequent maa anses for at følge af den Vedtagelse, der igaar stede af § 14, og det forekommer mig dog meget klart, at naar man har bestemt en vis Frist til Beflyttelse for Møllerne, saa maa man ogsaa sørge for, at der i denne Fristid ikke skeer Noget, som paa en Maade kunde tilintetgjøre de fordeeltige Virkninger, man har tilstøttet for Møllerne, og en saadan Tilintetgjørelse deraf vilde vist være Følgen af, at man forkastede det foreliggende Endringsforslag til § 2, saa at altsaa Enhver fik Ret til at male til sin Næringsdrift. Jeg deler ingenlunde deres Anskuelse, som see en stor Fare for Møllerne i den Afbenyttelse, som enkelte smaa Bedrifter ville gjøre af en saadan Tilladelse. Derimod troer jeg, at, naar man seer hen til, at den bestemte Frist udstrækker sig til 15 Aar, saa vil der i Løbet af disse 15 Aar, i hvilke maaskee Mange ville opføre saadanne Møller, skee en saadan Udvikelse og Forbedring af forskjellige Bedrifter, navnlig ved Hjælp af Dampkraften, at denne Frihed til at male til egen Næringsdrift vilde faae en meget stor og for Møllerne

meget farlig Udvikelse. Forsaavidt der har været Spørgsmaal om det Begreb, som skulde anses at indeholdes i Ordet „Husholdning“, saa troer jeg vistnok, at de forskjellige Redactioner i saa Henseende neppe vilde opfylde deres Hensigt saaledes, at Enhver kunde finde sig tilfredsstillet, hvorimod Fortolkningen af Lovens Bestemmelser i saa Henseende vist nærmest vilde blive Gjenstand for Domstolens Afgjørelse. Det forekommer mig nemlig, at, naar Retten til at male til Kreatursøde skulde bringes ind under det videste Begreb, som man ganske over paa Næringsdriftens Gebeet. Det forekommer mig da meget analogt, at den Mand, som kjøber Stude osv. til Jædning og sælger dem, sælger Kornet i forandret Tilstand, og at der altsaa ikke er saa stor Forskel imellem den, der driver denne Næring, og den, som formaler Kornet (S. Sørensen: Det er rigtigt!). Jeg skulde, som sagt, alveles i min Afstemning holde mig til Betragtningen af Consequentsen af det, Thinget igaar vedtog, hvorpaa jeg lægger mere Vægt — det tilstaaer jeg — end paa alle øvrige Forklaringer, navnlig ogsaa den, hvorvidt Formanden for Møllerne skulde have erklæret sig tilfreds dermed; jeg vil endog saa lægge mere Vægt paa denne Consequents end paa den Omstændighed, at samtlige 700 Møllere havde mødt i Udvalget og havde erklæret sig tilfreds dermed.

Indenrigsministeren: Forsaavidt den sidste ærede Taler henviste navnlig til Dampværker, kan jeg dog ikke tilbageholde en Bemærkning, som ogsaa viser det Betænkkelige i at afvige fra Regjeringens Forslag, at det netop ved Dampværker lettelig træffer, at en liden Deel af Kraften bliver tilovers, at f. Ex. een eller to Hestes Kraft kan undværes fra den øvrige Bedrift, og at denne meget beqvemt kunde benyttes til Formaling af de Gjenstande,